

B.K. BIRLA CENTRE FOR EDUCATION

SARALA BIRLA GROUP OF SCHOOLS
A CBSE DAY-CUM-BOYS' RESIDENTIAL SCHOOL

PERIODIC TEST-2 (2025-26)
SANSKRIT (119)

Class : VII
Date : 06.11.2025
Admission No.:

Duration : 1.00 Hrs
Max. Marks : 25
Roll No.:

सामान्यनिर्देशाः

1. कृपया सम्यक्तया परीक्षणं कुर्वन्तु यत् अस्मिन् प्रश्नपत्रे 2 पृष्ठे मुद्रिते स्तः।
2. कृपया सम्यक्तया परीक्षणं कुर्वन्तु यत् अस्मिन् प्रश्नपत्रे 8 प्रश्नाः सन्ति।
3. उत्तरलेखनात् पूर्व प्रश्नस्य क्रमाङ्कः अवश्यं लेखनीयः।
4. प्रश्नस्य क्रमाङ्कः प्रश्नपत्रानुसारम् एव लेखनीयः।
5. सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतेन लेखनीयानि।
6. प्रश्नानां निर्देशाः ध्यानेन अवश्यं पठनीयाः।

खण्ड. क— पठित गद्यांश

प्रश्न. 1. पठित गद्यांशं पठित्वा प्रश्नान् चित्वा उत्तरत —

5

शिक्षकः — भो छात्राः! नमो नमः।

छात्राः — नमो नमः गुरुवर।

शिक्षकः — यूयम् अनुशासनस्य विषये वदत।

अक्षयः — अहं किञ्चित् जानामि। परन्तु भवान् एव वदतु।

शिक्षकः — शोभनम्, सर्वे छात्राः ध्यानेन शृण्वन्तु। यूयं प्रातः उत्थाय मातरं पितरं च नमत।
अध्यापकानां सम्मानं कुरुत। विद्यालयस्य अनुशासनस्य नियमान् पालयत। कक्षायां
कोलाहलं मा कुरुत।

शुभ्रा — वयं सदा सत्यं वदाम। परोपकारिणः भवाम। प्रमादं त्यजाम। समये गृहकार्यं करवाम।
क. शिक्षकः कस्य विषये वदति ?

(i) अलसस्य

(ii) शत्रु

(iii) मित्रस्य

(iv) अनुशासनस्य

ख. सर्वे छात्रा किम् कुर्वन्ति ?

(i) शृण्वन्ति

(ii) वदन्ति

(iii) कुर्वन्ति

(iv) गायन्ति

ग. केषां सम्मानं कुरुत ?

(i) अलसस्य

(ii) शत्रुः

(iii) अध्यापकानां

(iv) क्रोधी

घ. छात्राः कस्य नियमान् पालयत ?

(i) अलसस्य

(ii) विद्यालयस्य

(iii) मित्रस्य

(iv) असत्यं

ङ. किम् त्यजाम ?

(i) प्रमादं

(ii) सुखस्य

(iii) मित्रस्य

(iv) दानस्य

खण्ड. ख— व्यावहारिक व्याकरण

- प्रश्न. 2. उचितम् अव्ययं लिखित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत — 3
क. सः ——— वदति ।
ख. रमेशः मुकेशः ——— पठतः ।
ग. पत्रं ——— पतति ।
- प्रश्न. 3. निम्नलिखितयोः शब्दरूपयोः लेखनं कुरुत — 2
क. 'रमा' शब्दस्य तृतीया बहुवचनम् किम् ?
ख. 'साधु' शब्दस्य षष्ठी एकवचनम् किम् ?
- प्रश्न. 4. निम्नलिखितां संख्यां संस्कृतेन लिखत — 2
क. 27 ख. 44
- प्रश्न. 5. उचितं प्रत्ययं लिखित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत — 2
क. वद् + ——— वदितुम्
ख. घ्रा + ——— घ्रात्वा

खण्ड. ग— साहित्य कौशल

- प्रश्न. 6. रेखांकितपदानि अधिकृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत । (प्रश्नचत्वारः) 4
क. विद्या हीनाः न शोभन्ते ।
ख. राजा स्वदेशे पूज्यते ।
ग. विद्याहीनाः निर्गन्धाः भवन्ति ।
घ. विद्वान् सर्वत्र पूज्यते ।
ङ. वयं सत्यं वदामः ।
- प्रश्न. 7. अधोलिखितस्य श्लोकस्य हिन्दी अनुवादं लिखत — 2
यस्य नास्ति स्वयं प्रज्ञा , शास्त्रं तस्य करोति किम् ।
लोचनाभ्यां विहीनस्य , दर्पणः किं करिष्यति ।।

खण्ड. घ— लेखन कौशल

- प्रश्न. 8. मंजूषायां प्रदत्तशब्दानां सहायतया अधोलिखित संवादानां रिक्तस्थानि पूरयत पुनः लिखत 5
भ्रमणयोग्यः , विकसन्ति , पुष्पाणाम् , सन्देहः , कथसन्ति

आर्यनः — वसन्तं जनाः ऋतुराजः (i) ————— इति उचितम् एव ।
चेतनः — आम् ।
आर्यनः — अस्मिन्! विषये तु कः अपि (ii) ————— न अस्ति ।
चंतनः — पश्यतु । सर्वत्र विविधानि पुष्पाणि (iii) ————— ।
आर्यनः — आम् ।
चेतनः — (iv) ————— भारेण तु लताः नमन्ति एव ।
आर्यनः — आम् ।
चेतनः — वसन्तकालः तु (v) ————— कालः एव ।
आर्यनः — अत्र तु कोऽपि सन्देहः न अस्ति ।

***** सफलतायै शुभकामनाः *****